

ρος (ποὺ σκότωσαν προχτές στὴ Σαλονίκη) εἶναι 'Αλβανὸς ρουμουνίζων· στὴ τετάρτη σελίδα λέει πώς εἶναι Ρουμουνίος ἀλβανίζων. 'Ακόμα λέει πώς στὴ Σαλονίκη βρέθηκε γιατὶ πήγαινε στὸ Βουκουρέστι νὰ πάρῃ τὴν πλεωρά του [άμοι-θῆ του] γιὰ τὴ δολοφονία τοῦ Γκορυτσᾶς. 'Ο Κω-στούρος εἶναι ἄνθρωπος μὲ 60,000 λίρες. Κ' οὕτε ρουμουνίζων οὔτε ἀλβανίζων εἶναι. Παρὰ μόνο 'Αρ-θαντῆς.

ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΣ

ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στὸν τόμο τῆς 1ης τοῦ Νοέβρου τοῦ Φραντζέζι-κου φιλολογικοῦ περιοδικοῦ «*Mercure de France*» γίνεται πολὺς λόγος γιὰ τὸ γνωστὸ βιβλίο τοῦ κ. Φιλέα Λεμπέγκ «ἡ Σημερινὴ Φιλολογικὴ Ἐλλαδα». Στὸ βιβλίο του αὐτὸν, καθὼν ζέρουν οἱ ἀναγνῶστες τοῦ «Νομίσματος», δημοσιεύει τὴν ποιητής καὶ φιλόλογος μαζὶ κ. Λεμπέγκ μάζεψε τὴν περισσότερα ἀπὸ τὸ ἔρθρο του, ποὺ εἶχε τυπωθεῖ στὸ «*Mercure*» γιὰ τὴ σημερινὴ φιλολογία μας, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὴν γνωρίσῃ ἀπὸ σημότερα στὸ Εὐρωπαϊκὸ κοινό. Κοντὰ σὲ πολλὰ ἄλλα σωστὰ καὶ δίκια, ποὺ ὑπάρχουνε στὸ ἔρθρο αὐτὸν, γίνεται καὶ λόγος, γιατὶ δ. κ. Λεμπέγκ δὲ μῆλος καθόλου ὡς τώρα γιὰ τὸ ἔργο τῶν καθαρευουσιάνων. Τὸ γιατὶ εἶναι διὰ δ. κ. Λεμπέγκ προσέχει καὶ ζετάζει μονάχα τὸ ἔργο «έκείνων ποὺ θέλουνε νὰ ξαναπλάσουν ἐλληνικὴ τέχνη σμίγοντας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς λαϊκῆς φυχῆς ὅλες τὶς ξένες συνεισφορές», δηλ. τῷ δημοτικιστάδων. Κ' ἔτσι τὸ ἔρθρο ἔξακολουθεῖ γιὰ νὰ εἰπωθοῦν χρεκτὰ γιὰ τὸν ποιητὴ κ. Στέφ. Μαρτζώκη καὶ τελειώνει μὲ τὰ λόγια τοῦτα γιὰ τὸν Περγαλίτη καὶ τὸ Στεφανῆ:

«Μυστικὰ τῆς θάλασσας καὶ τῆς ἀγάπης, φω-νές καὶ ἀναστενάγματα τοῦ κυμάτου, θύμησες, ξα-φνιάσματα καὶ προαιστήματα, θάμα τῆς Ἀφροδί-της γεννημένης ἀπὸ τὸν πικρὸν ἔφρον, λύπη γιὰ μισεμούς καὶ χαρὰ ἀπὸ γυρισμούς, τέτια θέματα καθαρὰ μὰ καὶ σύνωρα γεμάτα γαριτωμένα συμβο-λισμὸ ἀρέσουνε στὸ Γιεννήνη Περγαλίτη ποὺ τύπωσε σὲ βιβλίο τὸ *Τραγούδια τῆς Αιρογιαλᾶς*, τὸ πρῶτο μέρος τῆς τριπλῆς σειρᾶς: τὰ δραῖα. Ή χάρη τοῦ Κρυστάλλη καὶ τῷ δημοτικῶν τραγουδιῶν στολίζει τὰ φωτεινὰ καὶ γλυκὰ αὐτὰ τραγούδια.

Σημότερα στὸ Μαρτζώκη καὶ στὰ ποιήματα κεῖνα, ποὺ μέσα στὶς *Stances* τοῦ Μωρεᾶς έχουνε τὸν τίτλο *Φωνὲς τῆς Καρδιᾶς*, εἶναι τὰ *Μπουμπού-κια* τοῦ Γιάννη Στεφανῆ, ἐνὸς γιοῦ Ρωμιοῦ τῆς

ΠΑΠΛ.—"Α! φοβάσαι στ' ἀλήθεια! γιὰ τὴν εύτυχία τοῦ Στέφανου..."

ΑΝ.—Νοιώθεις τώρα ποιὸς εἶναι τὸ δίκο μου βάσανο; Σεῦ ἀντιστέκουμε στὴ θέλησή σου, γιατὶ τρέμω μήπως ἡ κατάρα ποὺ μ' ἀκολουθεῖ σκεπάσῃ καὶ ἄλλον ἀθώο! Βλέπεις διὰ δόφος μου γεννιέται ἀπὸ ἀληθινὴ αἰτία, κι ὅχι ἀπὸ τὸ φέυγον, ὅπως δὲ δικός σου.

ΠΑΥΛ.—Ο Στέφανος θὰ φύγει ἀπὸδὼ μέσα γιὰ πάντα!

ΑΝ.—Συλλογίσου τὴν Εένη! τὸ παιδί μας!

ΠΑΠΛ.—Ἐσύ μ' ἔκαμες νὰ τὸ ζεχάσω...

ΑΝ.—Τὸ θήλεις μόνος σου.

ΠΑΥΛ.—Ἐσύ φταῖς!... ἐσύ!... Δὲν ἐπρέπει νὰ γίνης ποτὲ δική μου· ἀφοῦ εἶχες δώσει τὴν φυχή σου σ' ἄλλον, ἐπρέπει ν' ἀντισταθῆς στὴ θέληση τοῦ πατέρα σου, ὅπως ἀντισταθῆκες τόσα χρόνια στὴν ἀγάπη μου! Γιατὶ τὴ δύναμη που μοῦ φωνάζεις διὰ ξύπνησε τώρα μέσα σου νὰ μὴ τὴν ξυπνήσῃς τότε; Τότες ἐπρέπει νὰ παλέψῃς γιὰ νὰ μὴ σκορπίζῃς τώρα γύρω μας τὸ σκοτάδι.

ΑΝ.—Σώπα!

ΠΑΥΛ.—Έκεινο ποὺ ἀφίσεις νὰ κάμη σήμερα τὴ κόρη σου, ἐπρέπει νὰ τὸ κάμης καὶ ἐσύ τότε γιὰ

Μανταγκαστάρης· τὰ διάφορα θεάματα κόσμου πιὸ πλατιοῦ καὶ ποὺ παρουσιάζεται ἀλλιῶς παρὰ ὅπως μὲς στὰ βιβλία, τοῦ ἐμπνέουνε κάποια ποίηση ἀ-πλωμένη, ὅπου ἡ σκέψη δὲν εἶναι λιγότερη ἀπὸ τὸ αἴστημα. Περνοῦν ἀποκεῖ νέες πνοὲς, γεμάτες ζηγω-ρους ἀντίλαλους καὶ μέσα στὴ συλλογὴ τῶν τρα-γουδιῶν του ὑπάρχουν καρικά δεκαριά συνέτα ποὺ διποιητής θὰ μπορεῖσε νὰ τ' ἀπιθώσῃ, σὰ διαλεχτὰ λουλούδια, στὰ πόδια τῆς θεοτικῆς: 'Αθηνᾶς».

'Υπάρχουν ἄκρων στὸ ἔρθρο αὐτὸν μερικὰ καλὰ λόγια γιὰ τὶς «Στροφές» τοῦ Χρ. Βαρλέντη καὶ γιὰ τὴ μετάφρασή του τῆς «Ἡλέχτρας» τοῦ Σοφοκλῆ καὶ τοῦ «Ιηρομηθία» τοῦ Αἰσχύλου, ποὺ δὲ στίχος τους ἔχει ἀρκετὴ μουσική.

ΕΝΑ ΕΘΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

"Ἐνα βιβλίο ποὺ πρέπει νὰ μπει σ' δλα τὰ σκολειὰ, νὰ διαβαστεῖ ἀπ' δλα τὰ 'Ελληνόπον-λα, εἶναι τὸ βιβλίο τοῦ κ. ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ καὶ ΠΑΤΡΙΔΑ

Τὸ βιβλίο τώρα μόλις τὸ λάβαμε καὶ δὲν προ-φτάνουμε νὰ γράψουμε περούτερα. Μὰ στὸ φύλλο τῆς ἀλλῆς Κυριακῆς θὰ σᾶς ποῦμε τί εῖδους βιβλίο εἶναι καὶ πόσο πρέπει νὰ τὸ κα-μαρώνουμε ποὺ γράφηκε ἀπὸ πατριώτη μας.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΣΗ

ΤΙΑ ΤΟΝ κ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ

Κύριε Γιαννόπουλε,

Εἶναι λίγες μέρες ποὺ μὲ τιμήσατε στέλνοντάς μου τὸ «Νέο Πνεῦμα» σας. Μόλις ποὺ δὲ διαβάζω ποτὲς βιβλία γραμμένα μὲ τὴ γλώσσα ποὺ γράφετε, ὥστόσο ειχωριστὰ γιὰ σᾶς τὸ διάβασα. Σᾶς ἔγνωσα κάποτες στὴ στιγμὴ, τόσο ποὺ νὰ σᾶς ξέ-ρω, καὶ σᾶς ἔξερα ἀπόδει, κομψόν, συμπαθητι-κόνε καὶ εὐγενικόνε στοὺς τρόπους. Κάποτες ένας νέος ποιητής ποὺ σᾶς γνώρισα καλύτερά μου· μὲ βεβαίωσε πώς ἀξίζετε. Καὶ νὰ ἡ ἀφορμὴ νὰ δια-βάσω τὸ βιβλίο σας. Είμαι πολὺ σκλαβωμένος στὰ τέτοια ὅπως βλέπετε καὶ συμπαθάτε με. Μὲ ἀπο-στάσατε σὲ πολλά· σὲ λίγα φωνάζετε πολὺ μὲ τὸ ψόφο σας, καὶ σὲ λιγότερα κάνετε πανάσταση. Γερό

ν' ἀναγκάσῃς τὸν πατέρα σου νὰ φοβηθῇ τὰ λόγια τοῦ κόσμου καὶ νὰ νοιάσῃ νικημένη τὴ θέλησή του!

ΑΝ.—Παῦλο! εἶσαι ζδίκος στὸ παιδί σου!

ΠΑΥΛ.—"Οχι! Ι ἡ Εένη φάνηκε πιὸ ἔξυπνη ἀπὸ σένα καὶ θέλησε νὰ διεσφαλίσῃ τὴν εύτυχία της!... Μὰ κι αὐτὴ δὲν ἔχει τώρα νὰ νικήσῃ μονάχα τὴ θέλησή μου· πρέπει γὰ νικήσῃ καὶ κάτι ἄλλο που ἔξουσιάζει τὴν ὑπαρξή μου καὶ ποὺ εἶναι δυνατώ-τερο ἀπὸ τὴ θέλησή μου.

ΑΝ.—Είνη, τί θέλεις ἐσύ ἔδω;

ΕΝ.—Πατέρα!

ΠΑΥΛ.—Ἐσύ;

ΕΝ.—Κοιτάξε με καλά... κοιτάξε με σου λέω.

ΠΑΥΛ.—Δὲ μπορῶ....

ΕΝ.—Πατέρα! δὲ μὲ πείραξαν τὰ λόγια σου, ποὺ τάκουσα γωρίς νὰ θέλω. Καταλαβαίνω κάπως τι σ' ἀναγκάζει νὰ τὰ λέσ.

ΠΑΥΛ.—Σώπα!... ἡ φωνή σου! ἡ φωνή σου μὲ φοβίζει. "Εγεις κάτι ἄλλοιοτικο ἡ φωνή σου!"

ΕΝ.—"Ισως· μὲ δὲν εἶναι ἡ φωνή ποὺ πρέπει νὰ σὲ φοβίζῃ.

ΠΑΥΛ.—Νομίζω, διὰ ἀκούω τὴ μητέρα σου, σταν μοὺ μῆλησε γιὰ πρώτη φορά;

ΑΝ.—Παῦλο! ἔλα στὰ λογικά σου!

τὸ χέρι σας, καὶ βαρεῖ κατάσταρχο· ρίχνετε φῶς σὲ γνωστὰ πράματα περίσσιο μὲ καινούργιο φωναρί, ποὺ τὰ ὅμορφοφωτίζει. Τηράζετε μὲ βαθιά ματιά καὶ τοῦτο μ' ἀρεσε—συμπαθήστε τὴν ἀπλότη μου—οὐχι στὶς μακρινὲς περιοδεῖς. Μάζι, ἔνας πόνος τρα-νός γιὰ τὸ χαμό σας, γιὰ τὸ χαμό τῆς ἀληθείας που δείχνεται σὲ κάποιες σελίδες. Τέτοιο πέσμα σεῖς; Λυπάμαι, λυπάμαι τὸν εὐγενικό σας τρόπο. Καὶ πιστέψατε γιὰ τὸ θεὸν πώς διαφέρνετε ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ποὺ πέφτετε τόσο θέλοντας ν' ἀγγίζετε τοὺς ἀληθινοὺς ἥρωες κι ἀγωνισταδες ἔσεις μὲ τὸ νὰ τὸν τοὺς βρίζετε; Καὶ δὲν ξέρτε πώς ἡ μάχητα αὐτοῦνε σᾶς ἔνοιξε τὸ διάρμητο πλατύτατα γιὰ νὰ σκεφτόσαστε ἔτσι; Στὸ διλλήκερο σας νομίζετε πώς δὲ σᾶς ἐπέραστε σπλαχνικὴ ἡ πνοὴ τοῦ Ψυχρούσμου πλατειά καὶ λεύτερη ξυτωντας σας; Βλέπετε χ-λαστάδες τοὺς ἥρωες, ἀντὶς νὰ τοὺς προσκυνάτε—γιατὶ τοῦτοι εἶναι κείνοι ποὺ προσκαλάτε, τοῦτου εἶναι οἱ πρωτοπαληκάδες, οἱ πρωτομαρτύροι! Τὸν πανάσταση ποὺ ζητάτε, τὸν κυρήζανε ἀπὸ καιρὸς οἱ μεγάλοι μας ἑτούτοι, ποὺ σεῖς ἐρχόσαστε νὰ πι-στεῦτε χαλαστῆδες, κι! ἡ θέλτε, τοῦτοι εἶναι ποὺ γλήγορα θὲ θρέψουνε τὸ σιδεροχέρη ποὺ καὶ σεῖς ἀλλοιώτικα ὄνειρουσσαστε. Χρημάτωστε μὲ σεβασμὸ τὸ κεφαλί στὰ βόνατα τους, καὶ περηφανευτῆτε, γιατὶ ζητερα ἀπὸ τοὺς πρόδρομους ἑτούτους, θέρη, ἀπὸ τὰ σπλαχνα τους διαναμορφωτής. Επεις μπο-ρεῖ νὰ θέλετε νὰ είσταστε ἔνας αἰστητικός—μὲ ἀρ-νίσσαστε τὸν έκυτό σας, τὴ φυσιολογία τοῦ έκυτοῦ σας, σὰν ἀρνιόσαστε ἑτούτους—καὶ τὴ γλώσσα σας. "Οχι! ἄλλο....

Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ μοῦ κάματε νὰ μοῦ στείλετε τὸ βιβλίο σας, καὶ συμπαθήστε μου τὰ λίγα λόγια μου—που καλοπροσέρετα εἶναι.

Πρόθυμος
ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Απὸ Πέμπτη σὲ Πέμπτη.

Υπουργός Εσωτερικῶν δ. Ν. Κα